

lige almindelige Betragtninger over Jernbaners Betydning i det Hele, sammenlignet med Veie og sammenlignet med Floder, og fra den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts Ade Balgfreds (Mourad) er der fremsført en heel Deel statistiske Data for at godtgjøre forskellige og særlige stedfindende Forholds Betydning lige over for Jernbanevæsenet. Disse Betragtningssmaader maa bringes til at falde sammen, vi maae see, hvorledes den ene af dem hænger sammen med den anden, hvorledes de stille sig ligeover for hverandre og hvorledes de hænge sammen med den Landsdeels Beskaffenhed, hvor Jernbaneanlægget nu kræves. Vi komme efter det til at undersøge, hvorvidt det Jernbaneanlæg, som nu fordres, svarer til de Fordringer og Forventninger, som kunne stilles dertil, eller hvorvidt det staaer i Modsætning med deres egen Betragtning, som synes at forsvare det i den afgjorte Stikfelse med Hensyn til Retningen og Pengebeløbet, hvori det fastholdes.

Den ærede Minister har gjort opmærksom paa, at Jernbanen i sit Grundvæsen er en Veie, han har fremsat 3 forskellige Veie, almindelige Landeveie, Floder og Jernbaner. Om Floden har han sagt det var en vandrende Veie, om Jernbanen, at det Charakteristiske for den var, at Bevægelsen paa den skulde staffles tilveie ved kunstige Midler, og jeg formoder, at han om Landeveiene meente, at det Charakteristiske ved dem var, at de kunde bruges overalt til Transportmidler for de tilstedeværende Midler. Jeg skal ikke have noget at indvende mod disse Betragtninger. Floden er dog ikke ganske det, som den ærede Minister meente, eller alene det; man kan kun sige om Floden, at det er en vandrende Veie i een Retning. Dersom det var en Fjord, kunde man sige, at det var en Veie, hvorpaa der kunde vandre omtrent som paa en Landeveie, men med andre Midler; men Floden er en vandrende Veie i een Retning og en modsaaende Magt i en anden Retning, som altsaa ligesom Jernbanen kræver kunstige Midler for at blive betjent. Jeg nævner ikke dette, fordi jeg antager, at Ministeren har meent, at det kunde faae nogen Anvendelse paa Provindsen Sjælland, men jeg antager, at hans

Mening kun derved har været at betegne, at der var en Misforstaaelse tilstede, naar man søgte at fremstille Jernbanen som det Midde, Kunsten havde givet til at erstatte andre Samqvæmsmidler, navnlig indre Båndforbindelser, idet nemlig de indre Båndforbindelser give en saadan Forbindelse uden noget væsentlig Udlæg, for at komme til at benytte dem, medens Jernbanen daglig kræver Udgifter for at benyttes. Jeg antager ogsaa, at han har meent derved at oversføre det paa saadanne Forhold, hvor Jernbanen skulde bruges, hvor der kun var liden Affluent, for at staffe Indtægter tilveie, hvormed Transportmidlet skulde bekostes, at Floden laa der og blev benyttet, isald der var de Midler tilstede, som krævede en Afbenyttelse, hvormod den ikke behøvede at benyttes, naar de ikke vare tilstede; Jernbanen derimod var en spildt udlagt Capital, naar den ikke ved sin tilveiebragte kunstige Bevægelse kunde staffe Dækning. Dette er rigtigt, naar Floden stilles ligeoverfor Jernbanen, men det er sjævt, naar Jernbanen stilles ligeoverfor Landeveien; thi denne kan vel benyttes af ethvert tilstedeværende Behøvel; men ogsaa der ligger den udlagte Capital død, aldeles død, naar den ikke bliver benyttet. Det er altsaa kun Omfanget af Afbenyttelsen, der kommer i Betragtning.

Jeg tager ligeoverfor dette de Bemærkninger, som ere gjorte med Hensyn til forskellige Punkters statistiske Betydning i Sjælland. Jeg troer, at Enhver tiltrods for de høie Tal i Vægt og i Maal, som bleve nævnte for Punkterne Aarhus, Randers og Aalborg, vil indrømme, at intet af disse Punkter afgiver nogen tilstrækkelig Betydning, hverken i og for sig, eller alle tilfammen, for at fremkalde for deres Skyld et Jernbaneanlæg, en Veie, som kræver en kostbar Bevægelseskraft. For at kunne bedømme Betydningen af disse statistiske Momenter maa man fradrage alle de Varer, som nødvendigviis eller idetmindste fornødvigtviis omsættes i disse Byer, fordi de umiddelbart derfra kunne gaae tilføes, eller fordi de umiddelbart kunne komme fra Svan til dem. Disse Varer ere Sæb, Kul, Tære og Jern; det er en Mangfoldighed af saadanne Varer, der finde